

БЪЛГАРСКИ НАРОДНИ ПРИКАЗКИ

© Слави Ганев, съставител, преразказал по фолклорна приказна проза, народни песни, легенди, предания и мотиви

© Христо Чуков, художник на корицата

© Ева Ангелова, художник на шевицата

© Deja Book

София • 2017

ISBN: 978-954-28-2487-9

БЪЛГАРСКИ НАРОДНИ ПРИКАЗКИ

*Преразкази по фолклорна приказна проза,
народни песни, легенди, предания и мотиви*
Слави Ганев

*На Иванка Ганева и Славчо Ганев,
които ме научиха да мисля, да чета,
да чувствам...*

СЪДЪРЖАНИЕ

ЮГОЗАПАДНА БЪЛГАРИЯ

СОФИЯ

~ а	1. Царят, дъщеря му и шивачът	19
~ в	2. Батлиан и тайната на слепаца	27
~ г	3. Пряпорчето	33

СОФИЯ ОБЛАСТ

~ д	4. Неволята	57
~ е	5. Покаянието на грешника	59
~ с	6. Милица и върколакът	62
~ з	7. Хвъркатият конник	68
~ и	8. Съграждането на Павлин мост	81
~ т	9. От глупави по-глупави	87

ПЕРНИК

~ ї	10. Сияйните коси на морската царица	93
~ аї	11. Червеният вятър	99
~ вї	12. Клан-недоклан, дран-недодран	110

КЮСТЕНДИЛ

~ гї	13. Краставичка невеста, или неродена мома	121
~ дї	14. Царската бълха, дяволите и шестимата даровити братя	126
~ еї	15. Лисицата и таралежът	130
~ сї	16. Бабината девойка	134

БЛАГОЕВГРАД

З ̃	17. Башакоте	147
И ̃	18. Чудна гемия, чудни побратими	153
Ө ̃	19. Легенди за Попово езеро	161
К ̃	20. Кушкундалево	167

ЮЖНА ЦЕНТРАЛНА БЪЛГАРИЯ

ПАЗАРДЖИК

К ̃а	21. Пиянска свада	181
К ̃в	22. Царският син и самозванецът	184
К ̃г	23. Сестрица родна – ламя, сестрици намерени – самодиви	190
К ̃д	24. Алиломбуш	197

ПЛОВДИВ

К ̃е	25. Вол гъска става ли?	209
К ̃с	26. Момче слънце, момиче луна	220
К ̃з	27. Вълшебната кутийка	225
К ̃и	28. Дървеният човек, или Патарана	230

СМОЛЯН

К ̃ө	29. Мечката и лошата дума	239
Л ̃	30. Патилата на дядо Мустафа	241
Л ̃а	31. Хайдушко сърце	252
Л ̃в	32. Деветимата братя и сребърните ябълки	255

КЪРДЖАЛИ

Л ̃г	33. Вампир в хана	263
Л ̃д	34. Дяволският мост	266

Ље 35. Хайдушка сватба 272

СТАРА ЗАГОРА

Љс 36. Двамата братя и тайната врата 279

Љз 37. Цар Троян 286

Љи 38. Незнаян и княз Незнаян 290

Љѳ 39. Царската дъщеря и косматият човек 298

ХАСКОВО

М 40. Момчето с двата лъва и коварната му сестра 303

ма 41. Най-малката дъщеря 312

мв 42. Царският син и министерският син 318

мг 43. Мирчо, братът на Мечко, Мечко, братът на Мирчо 327

ЮГОИЗТОЧНА БЪЛГАРИЯ

СЛИВЕН

мд 44. Сватбата на Слънцето 345

ме 45. Еленка млада войвода 351

мс 46. Заветът на читащите 359

ЯМБОЛ

мз 47. Огненият змей от Морудей 365

ми 48. Водният змей от Пчена 369

мѳ 49. Двама братя делба делили 373

н 50. Благодарна майка 377

БУРГАС

на 51. Светото блато с църковните камбани 383

нв 52. Сънят на царския син 386

ЊГ 53. Момчето глава	392
ЊД 54. Забранил цар Крум виното	397

СЕВЕРОИЗТОЧНА БЪЛГАРИЯ

ДОБРИЧ

ЊЕ 55. Добри Добруджанеца и неговата дружина	407
ЊС 56. Глупавата жена	410
ЊЗ 57. Саръ Салтък и кралят на Добруджа	416

ВАРНА

ЊИ 58. Марийка и вълкът	423
ЊӨ 59. Надлъгване	426
Њ 60. Георги Грозника	430

СИЛИСТРА

Ња 61. Змей пъстър, змеица пъстра, един за друг родени, един за друг преобразени	437
Њв 62. Грифонът от крепостта „Маркели“	442
Њг 63. Тръгнал Стоян девер да става	447

ШУМЕН

Њд 64. От пепел магаре	455
Ње 65. Царските деца и Перикъзъ, дъщерята на змея	460
Њс 66. Дядо Трак и змеят	470

РАЗГРАД

Њз 67. Дядо Радко зевзекът	477
Њи 68. Крилатите майстори	480
Њө 69. Кръстът на слепеца	485

ТЪРГОВИЩЕ

Ѡ 70. Мамница	491
ѡа 71. Нощните гласове	494
ѡв 72. Съкровищницата на Пъстроокия поп	499

СЕВЕРНА ЦЕНТРАЛНА БЪЛГАРИЯ

РУСЕ

ѡг 73. Братче еленче	513
ѡд 74. Горороден и орисниците	521
ѡе 75. Мечата пещера	527
ѡс 76. Пелван баклъ	531

ВЕЛИКО ТЪРНОВО

ѡз 77. Баба и мечка	539
ѡи 78. Годеницата на вампира	542
ѡѳ 79. Чудната птица	547

ГАБРОВО

ѡп 80. Истински габровец	555
ѡа 81. Мара Българка и Мара Циганка	561
ѡв 82. Покорителят на Янтра	568

ПЛЕВЕН

ѡг 83. Заклетото имане	579
ѡд 84. Брашното и снегът	583
ѡе 85. Глупавият дядо	585

ЛОВЕЧ

ѡс 86. Злочестият младеж и чувалът на св. Архангел Михаил	593

п̃з 87. Три мъдри съвета	599
п̃и 88. Дяволиите на поповата дъщеря	602
п̃ѳ 89. Циганинът и киселото мляко	609

СЕВЕРОЗАПАДНА БЪЛГАРИЯ

ВРАЦА

ч̃ 90. Мрачил, Средвечер и Зорил	617
ч̃а 91. Врач	629
ч̃в 92. Умел крадец	634
ч̃г 93. Както е писано	645

МОНТАНА

ч̃д 94. Мара Пепеляшка	649
ч̃е 95. Самодивската сватба	656
ч̃с 96. Змеица залибила брата, змей залибил сестрата	661
ч̃з 97. Златното момиче	667

ВИДИН

ч̃и 98. Дивата жена	675
ч̃ѳ 99. Едноокият планински звяр	679
р̃ 100. Добро за добро	683

БЕЛЕЖКИ	687

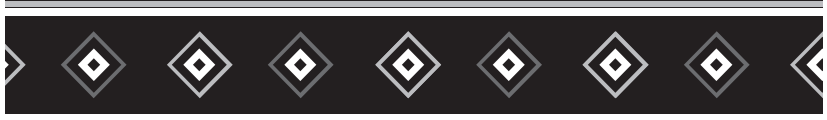
ЗА ЧИСЛАТА НА СТАРИТЕ БЪЛГАРИ	747

*Мраморите се стопяват,
легендите остават.*

Николай Хайтов

Хайде, ела с мене сред старината жива...
Роден си в лета разсипни, история изтрили,
ала в мисълта ти все изливат слова за слава:
царе, герои, в бой пожънати жертви,
накрая черни гарвани за кръвнина кръжат.
Знаеш ли, че пергамента хронисти хранят?
Историята забрави – тоя знатен занаят.
Хайде, ела с мене сред старината жива...
Не ща да ме погълнат цял срамни смърт и смрад,
аз първо трябва да предам скромната си скръб
за времена отлетели, сред мрак смразени.
Улови душата ми – сега тлееща изстива.
Хайде, ела с мене сред старината жива,
преди със нея да си ида
сам, сам-самичък...

**ЮГОЗАПАДНА
БЪЛГАРИЯ**

Хайде, пътешествието ни зове! Ще се издигнем над Софийското поле, ще се къпем в облаците сиви, ще ги мачкаме с ръце, по тях ще лазим на лакти и колене, загледани надолу към клетата земя. Я виж стъклените гиганти, опитващи да ни достигнат, и бетонните кошери на днешните човеци! А знаеш ли, преди тук имаше трева, реки, пастири водеха стада, избягваха самодивските сборища, от хайдути се криеха, а вечер край тлеещия огън разказваха небивалици. Не помниш, не си видял, не знаеш, ала край последната ограда на някогашна Връбница тълпеше се народ да чуе приказките на дядо Вуче, да се посмее или поплаче с него. Ни отломка вече няма от неговия дом.

Поспри, не казвай нищо, остави шума на клаксоните да те заглуши, да те омае, вдишай от бензиновите пари и си спомни за свежестта на росен, на здравец, на бръшлян, за ромона на потоците, за блеещите овце и подръкващите им звънци.

Стига, ела на запад. Още на запад. Да прелетим над черните мини край Перник, дето някога царят на жабите поиска да отвлече морската царица заради сияйните ѝ коси. Виждал ли си ги? По-хубави бяха от злато. Тъй мълвяха людете, така и беше. Всеки път, като ги зървах, онемявах. Де да бяха още тук! Ни тя, ни те, ни даже кичур от къдриците ѝ не остана в нечий медальон.

Помня как недалеч несретници се отправиха навътре в планината, ала тя не беше мрачна като днес. Ех, напротив – сгуши ги в хладната си прегръдка, приюти ги сред чукарите. Как ли ти звучи? Негостоприемно? Негостоприемно, да, но от дъното на каменното ѝ сърце. Сега не би приела никого. Нали разкъсват плътта ѝ с длетата, с булдозери, с багери. Тогава тия

люде бяха водени от трима братя и един от тях извика на останалите „Радуйте се, братя!“, щото бяха открили местенце за новото си село. И колко поколения преживяха там, колко деца проплакаха, колко песни се изпяха, колко танци – изиграха, колко приказки – разказаха... Виж го днес – изчезва селото. Плетът решил е да застели двора, къщата отдавна се рушат, а за всички, преживели тук своите дни, не си спомняш ни ти, ни собствените им потомци.

Но нека продължим. Да преминем над изкоренените овощни градини, да се понесем на юг като хвъркатите коне, дето майсторите някога творяха от дърво с вълшебството на чудния си занаят. Хайде да хукнем със сребърната Струма и да погледаме Пирин, върховете му, покрити със сняг, кристалночистите му езера! А знаеш ли, че някога в тях се къпеха славянските богини? Че сам Перун се взираше в тия бляскави огледала от величествения си престол?

Стига! Тихо. Нека шептим...

СОФИЯ

Ѓ ЦАРЯТ, ДЪЩЕРЯ МУ И ШИВАЧЪТ¹

кв. Врѣбница

Живял някога цар, който имал една-едничка дъщеря. Тя била много смела и безразсъдна. Всеки ден баща ѝ купувал нови обувки, а на сутринта ги намирал скѣсани. Никой не знаел къде скита нощем принцесата. Накрая на царя му дотегнало да купува нови обувки и разгласил надлъж и шир, че който остане да будува пред стаята на дъщеря му и разбере къде тя си кѣса обувките, ще я получи за жена. Не успеел ли обаче, щял да загуби главата си.

Много млади мъже се отзовали и опитали да я опазят, ала никой не сполучил и всички срещнали смъртта. Накрая се явил и един съвсем неизвестен шивач.

„Що да не ида и аз? – казал си той. – Я успея, я не. Може пък накрая да ми я дадат за жена.“

Тоя младеж бил много смел и се славел с ловкостта си. Преди да отиде на бдение, взел шивашките си принадлежности и легнал с тях да спи на прага пред покоите на царкинята.

Кѣсно през нощта тя се облякла, обула новите си обувки и трѣгнала да излиза. Преди да прескочи клетия си пазач, прошепнала с усмивка:

– Мнозина вече са изядени от бащините псета. Бог да е с теб!

Шивачът обаче само се преструвал на заспал и когато хубавицата го прекрачила, клѣцнал с ножицата си мъничко от крайчеца на роклята ѝ. После я изчакал да се отдалечи и трѣгнал

¹ За номерацията на приказките в изданието са използвани и кирилски числа. Повече за тях виж в приложението „За числата на старите българи“ в края на книгата.

предпазливо след нея. Тя вървяла много бързо, ала младежът не я оставил да му се изплъзне. Накрая стигнали морето. Царската дъщеря свалила кърпата си и красивите ѝ коси се разпилели, после я сложила върху водната повърхност, стъпила на нея и така заплавала напред. Шивачът не владеел това вълшебство и нямало как да прекоси морето. Огледал се обаче наоколо и скоро чул кавга наблизко. Три гласа крещели един през друг. Тръгнал към шума и след малко видял трима дяволи, които искали да разделят помежду си някакво богатство, а то било: фес, златна ябълка, сребърно решето, топуз и златен тас². Накрая младежът им се открил и рекъл:

– Побратими, кажете защо се карате? Какви са толкова тия вещи, че сте вдигнали тая кавга? Аз ще ви кажа как да ги разделите.

– Тоя фес, като го сложиш на главата си, никой няма да те види – отвърнали дяволите. – Заповядай ли на таса, ще се напълни със златни монети. Ако кажеш на топуза „Разбий!“, цяла планина ще срине. А решето? Качиш ли се на него, ще прекосиш морето.

– Ах, ах – въздъхнал хитрият шивач, – лесно ще ви помогна да ги разделите. Слезте по тая скала и застанете на морския бряг. Аз ще хвърля златната ябълка отгоре и който от вас я хване – той ще вземе цялото имане.

Съгласили се дяволите и се спуснали надолу по скалата, та чак до брега, а всички вълшебни предмети оставили при младежа. Като стигнали на уреченото място, той хвърлил ябълката с всичка сила. Тя тупнала долу и се търкулнала далече, далече. Дяволите хукнали след нея, ала още преди да я стигнат, се нахвърлили един на друг – всеки искал да попречи на другия.

В това време шивачът взел таса и топуза, сложил феса на главата си и се качил на сребърното решето. Още в тоя миг прекосил морето и се озовал на другия му бряг тъкмо когато и царската дъщеря стъпила на него. Тя обаче не го видяла, понеже носел феса, който го правел невидим.

²Тас – метален съд.

Тръгнал момъкът след нея и стигнали една непроходима гора. Толкова била гъста, че нищо не можело да я изсече. Девојката навлязла в нея, ала крачела много бързо и шивачът изостанал. Той обаче открил едно клонче за нишан³ от това място и целият лес заехтял като жив. Царската дъщеря спряла, докато гората се умири, а младежът се възползвал и скоро я настигнал.

Вървели, вървели, накрая излезли от леса. Отвѣд него се издигал голям, голям сарай⁴. Отпред един царски син очаквал девојката.

– Защо се забави толкова? – попитал той.

– Заехтя гората и не посмях да продължа, докато не се умври – отвърнала тя.

– Ех, важното е, че си дошла. Време пак ще има.

Те влезли заедно в прелестния палат, а шивачът ги последвал. Все така не можели да го видят – нали носел вълшебния фес. Там царският син поканил гостенката си да седне на трапезата, а после поднесъл ракия в златни чаши. Младежът с феса изчакал девојката да отклони поглед, изпил ракията ѝ на един дъх, а после прибрал чашката в джоба си. Потърсила я след малко царската дъщеря, гледала, ала така и не я намерила. Почудил се и сътрапезникът ѝ къде се е дянала чашата. Накрая вдигнал ръце и решил да поднесе вино на трапезата. Налял и него в златни чаши. Шивачът обаче бързичко грабнал виното на царкинята, изпил го само за миг и мушнал чашата в другия си джоб.

– Какво стана пак? – казала тя. – Кой ми взе чашата?

Търсили я, търсили, ала и нея не намерили и излезли от стаята.

Царският син донесъл една златна ябълка, за да поиграят. Единият я хвърлял, другият я улавял. Веднџ обаче княгинята я изпуснала и тя се търкулнала, търкулнала чак до другия край на стаята. Шивачът бързичко я грабнал и прибрал в пазвата си.

Огледали се наляво-надясно, ни ябълка тук, ни ябълка там. Отникъде не изскочила.

³ Нишан (тур.) – белег, улика.

⁴ Сарай (тур.) – дворец.

– Още една имам – казал царският син и отишъл да я донесе. Заиграли пак, ала само за миг я изпуснали и шивачът веднага я скрил при първата.

Не е на хубаво тая работа, помислила си княгинята.

– Ще си тръгвам вече – продумала накрая. – Пазач ми е сложил татко пред вратата, пък и скоро може да се събудят в двореца.

Царският син я изпратил до гората, а на раздяла ѝ рекъл:

– Не се сърди за чашите и ябълките. Ще ги намеря по светло. Утре ела по-рано.

Девојката минала отново през леса и прекосила морето с кърпата си, а шивачът я последвал с феса на главата си, преминал морската шир с решетото и се прибрал в царския палат по-бързо и от нея. Когато стигнал, легнал на прага и се преторил на заспал.

Преди да го прекрачи, царската дъщеря рекла отново тихичко и с усмивка:

– Мнозина вече са изядени от бащините псета. И теб ще изядат.

После влязла в покоите си и легнала да спи.

На разсъмване царят решил да види дали обувките на дъщеря му са скъсани. Отишъл в нейната стая и ги заварил съдрани. Тръгнал тогава да вдигне от сън пазача на прага и го нахокал:

– Аз нали ти казах, че ако не разбереш къде отива, ще ти отрежа главата!

– Хе – засмял се шивачът, – че аз я хванах! Лесна работа!

– Как ще си ме хванал? – запитала надменно царската дъщеря, която се събудила от крясъците.

Младежът се засмял и отвърнал:

– Как да не съм те хванал? Царю, извикай своите хранени хора и всичко ще ви разкажа.

Събрали се всички царедворци и наредили да доведат шивача.

– Казвай сега какво си разкрил – подканил го царят.

Царкинята също била там и шивачът заговорил направо на нея:

– Снощи, като ме прекрачи на прага, ми каза: „Мнозина вече са изядени от бащините псета. Бог да е с теб!“ . Аз обаче бях буден и отрязвах мъничко от роклята ти. Ако не вярвате, ето го парчето.

В този миг той извадил късче плат и дори показал откъде го е отрязал. Всички ахнали.

– После прекосих с теб морето – продължил шивачът. – Навлязохме в гъста гора и аз откърших една клонка. Целият лес заехтя. Ти се уплаши и остана на място. Така те настигнах. Ако не вярвате, ето я съчката.

Младежът извадил и клончето, за да го покаже на всички, а след това продължил с разказа си:

– Като излезе от гората, стигна един палат. Посрещна те царски син. Той попита защо се бавиш, и ти му отвърна: „Заехтя гората и не посмях да продължа, докато не се умири“. Вътре седнахте на вечеря, а после той поднесе ракия в златни чаши. Като сложи своята на масата, аз я изпих и я прибрах в джоба си. После поднесе и вино, ала аз изпих и него, а чашата мушнах в другия си джоб. Ако не вярвате, ето ги и двете чаши.

Всички отново ахнали, като видели изящните съдини.

– Не намерихте повече чашите и отидохте в другата стая. Царският син донесе златна ябълка и се заиграхте с нея. Изтървахте я и като се търкулна, аз я взех. Друга ябълка донесохте, ала веднъж я оставихте да падне, та прибрах и нея в пазвата си. Ако не вярвате, ето ги и двете.

Царските хора разгледали внимателно шестте нишана от нощните похождения на девойката: парченце от роклята ѝ, съчка от гората, малка чашка за ракия, винена чаша и две златни ябълки. Разбрали, че шивачът наистина е разкрил тайната, и казали на царя:

– Нали обеща, че който разбере какво върши дъщеря ти, ще я получи за жена? Ето, че вече се знае. Ще става невеста!

Замислил се какво да стори царят, че да не даде княгинята на такъв бедняк. Сетил се накрая за планината пред двореца си. Толкова била голяма, че закривала слънцето и не позволявала на лъчите му да го къпят в сиянието си.

– Четирийсет дена ти давам – казал той – да разбиеш планината пред палата ми. Тогавя може и да ти дам дъщеря си. Не успееш ли обаче, взимам ти главата.

Като чул това, вместо да се захване за работа още същия ден, шивачът отишъл да се разхожда из съседните градове, без изобщо да се притеснява.

В това време царят трескаво броял дните до смъртта на клетника. „Още малко и ще те изядат псетата“, повтарял си сутрин след сутрин.

Останали само три дни до края на срока и младежът се върнал при царя.

– Царю честити, да стягаме сватбата – казал му той.

– Каква сватба? – отвърнал царят. – Нали планина щеше да разбиваш?

– Два дни още ще изчакам. На третия ще я разбия.

Като чул това, царят решил, че шивачът съвсем си е изгубил ума.

Момъкът изкарал още два дни в безгрижни разходки и щом останал само един, извадил вълшебния топуз и му наредил:

– Преди да се е пукнала зората, планината със земята изравни! Слънцето да огрее царския палат!

Цяла нощ топузът удрял планината и преди да се зазори, я разбил напълно.

Царят пък не мигнал, а само се въртял в леглото и мислел как на сутринта ще извика джелатите⁵ да вземат главата на шивача. На разсъмване обаче слънчевите лъчи окъпали палата му и като погледнал през прозореца, видял, че планината я няма. Излязъл от покоите си, а въвн го очаквал бедният момък.

– Царю честити, да стягаме сватбата! Изравних планината.

Царят побеснял и закрещял:

– Ще ти я дам, ако три месеца ми храниш войската: зоб за конете ще даваш, хляб и дрехи за войниците и заплати да им броиш – каквото им трябва, три месеца само ти ще даваш. Чак тогава ще получиш дъщеря ми!

– Ех – въздъхнал шивачът, – ако кажеш, царю, не три месеца, ами три години войската ти ще храня!

Прибрал се младежът, извадил вълшебния тас и взел да нарича за пари. Цяла стая напълнил със злато. С него пременил

⁵ Джелати (тур.) – палачи.

всички войници с нови дрехи. А храната? Царят и един ден не можел да ги храни толкова добре. Накрая шивачът им платил двойно и оставил храна за още шест месеца.

Тогава всички големци дошли в престолния град при владетеля и го попитали:

– Защо не му дадеш девойката за невеста? Каквото му каза, всичко изпълни.

Тогава царят извикал момъка и му рекъл:

– Ще ти дам дъщеря си, ала тя е княгиня и сватбата ще бъде голяма. Девет мъски⁶ със злато да натовариш! После тук да ги донесеш.

Младежът отишъл в стаята, където държал златния тас, и започнал отново да нарича за пари. Накрая напълнил цялата стая и натоварил деветте мъски.

Като ги завел при царя, той много се разгневил, ала трябвало да удържи на дадената дума.

Минала една година, после две, откакто шивачът станал царски зет, ала принцесата все мислела как да се върне при любимия си царски син. Много пъти тя питала мъжа си как е забогатял толкова. Той обаче никога не ѝ признавал. Чак като изтекла и третата година, ѝ разкрил истината:

– Нали все ме питаш, ще ти кажа откъде са ми парите. Онази нощ, докато те следях, срещнах трима дяволи край морето. Те се караха за златен тас. Помолиш ли го за пари, той се пълни догоре с жълтици.

Още същата нощ, след като научила това, царкинята взела златния тас и избягала с него.

На сутринта царят потърсил дъщеря си, ала никой не знаел къде е. Минал ден, минали два, тя така и не се върнала. Тогава той наредил да хвърлят шивача в тъмница и му рекъл:

– Върни ми дъщерята или аз ще ти взема главата!

Момъкът обаче не знаел къде е невестата му, и нищо не отвърнал.

⁶ Мъска (диал.) – женски катър.

Четирийсет дена стоял затворен и едва тогава царят се върнал при него, за да го пусне на свобода.

– Или ще намериш дъщеря ми, или те пращам при палачите – предупредил го той.

– Дай ми три дена. Ще преброя земята, за да ти я доведе – отвърнал шивачът.

– Девет ти давам. Само я върни тук!

Като излязъл от тъмницата, младежът взел топуза и решето, а феса сложил на главата си. Тръгнал тогава на път и скоро стигнал морето. Качил се на сребърното решето и го прекосил. Минал след това през гората и се озовал пред двореца. Влязъл вътре, както е невидим, и заварил там царския син с княгинята. Без да чака повече, казал на топуза:

– Три пъти да удариш царския син и да го убиеш. Княгинята към дома да поведеш и през целия път да я биеш.

Скочил топузът, ударил три пъти царския син и го оставил на място. После подкарал царкинята напред и я бил през целия път, чак до бащините ѝ палати. Като стигнали, шивачът казал на царя:

– Ето, царю, дъщеря ти!

Тогава царят ѝ рекъл:

– Ако още веднъж избягаш, моят зет, където те хване, там главата ти да вземе!

Така хитрият шивач останал царски зет навеки.